

פרשת תולדות

שבת שלום לכולם.

יעקב ועשיו – ההבחנה בניהם

יעקב ועשיו מוצגים לנו שתי מדרגות רוחניות, המכנה המשותף בניהם הוא ששניהם רוצים לחוות תענוג של אור אין סוף (היינו גלוי אלהי).

ההבדל בניהם הוא סוד הכנת הכלים, יעקב בא ואומר קודם אני מכין כלים ולאחר מכן אקבל את השפע, משל לאדם שרוצה כסף, קודם הוא הולך לעבוד – הכנת הכלי, לאחר מכן מקבל את השפע – משכורת.

ואילו עשיו מייצג את כח הסטרא אחרא, שאומר "אני רוצה שפע ללא הכנת כלים", ולכן הוא הולך וגונב.

וכן ברוחניות, יעקב מכין כלי רוחני, שהוא מידות המתוקנות, ואז זוכה להבין את פנימיות התורה, לכן יעקב נקרא על שם ה'עקב', ששכרו לבסוף, ואילו עשיו רוצה עכשיו כבר להבין בלי להכין כלי בתיקון המידות, לכן עשיו נקרא כן מלשון 'עכשיו'.

ואם תשאלו למה עשיו נקרא 'עשו' בלי האות "כ"?

תשובה – בשעה שעשיו ראה את התבשיל שבישל יעקב (שפע) אמר לו "הלעיטני" שפרשו תשפור לי לתוך הפה, יעקב אמר לו "קח כלי, כף, משהו!", הוא לא רצה את הכף וזרקו, ולכן נקרא עשיו ללא 'כ'.

אין אורות בלי כלים

מבואר בחלק התורה הנקרא 'מעשה בראשית', שהקדוש ברוך הוא ברא עולמו בארבע יסודות, אש רוח מים עפר.

אש פרושו 'אור', לכן לא מדלקים אור ביום שבת מדין לא תבערו אש ביום השבת. אם ישאל האדם איפה נמצא יסוד העפר? נענה לו, הנה מצוי ועומד בלי הכנה מצדנו. איפה יסוד המים? הנה מצוי ועומד. איפה יסוד הרוח? הנה מורגש ועומד. ואילו יסוד האש היכן הוא?

תשובה: יסוד האש – אור - מתגלה רק אם נכין לו כלים, שמן פתילה וכו'. ללמדנו יסוד בכל דבר, ובעיקר בעולם הנפש והרוח, שאין אור בלי כלים.

ועל זה נאמר "ששת ימים תעשה מלאכה" שפירושו יצירת כלים, ובשבת מגיע רק השפע והתענוג בכלים שיצרנו.

זאת העבודה שלנו להכין את עצמנו בששת אלפים שנה בכלי מתוקן במידות טובות עבור ה'אור' – הגלוי האלהי שיתגלה באלף השביעי, שאז נגמר זמן העבודה וכל אחד יקבל שפע של תענוג בהתאמה לכלי – שזה האדם בעצמו – כפי מה שבנה ויצר בתוכו מידות טובות ומתוקנות להשראה אלהית.

זאת מטרת התורה ומצות כאומרם ז"ל "אמר רב לא ניתנו המצות אלא לצרף בהן את הבריות" (תנחומה, שמיני סימן ח' על פסוק "וידבר ה' אל משה לאמר זאת החיה אשר תאכלו").

שבת שלום.